

[Poul Nødgaard]

har været af en sådan størrelse, at det har givet 385 mio. kr. i de amtskommunale kasser. Desuagtet har amterne sat skatten op, personskatten med 0,1 pct., og aftalen lød på uændret skat i modsætning til i kommunerne, der skulle nedsætte skatten med 0,2 pct. Det er ikke svært at være hverken amts- eller kommunalpolitiker, specielt amtspolitiker, under sådanne forhold, hvor man på et guldfad får serveret 385 mio. kr. takket være nogle tilfældige vurderinger, som ministeriet måtte have kendskab til har fundet sted.

Men vi kan diskutere denne sag i timevis, og vi rokker os ikke en millimeter i, at der er foregået noget, der ikke tåler dagens lys.

Formanden:

Korte bemærkninger er ikke timevis, de er to minutter.

(Kort bemærkning).

Jørn Pedersen (S):

Jeg kan sige til formandens beroligelse, at jeg behøver heller ikke mere end to minutter for at argumentere imod hr. Poul Nødgaards tale heroppefra.

Jeg synes, det var lidt hult i første omgang at høre, hvordan hr. Poul Nødgaard ligesom nedgjorde den indsats, der gøres i amter og kommuner for at løse nogle problemer, som vi i en stor del af tilfældene har været årsag til her i Folketinget ved at pålægge amter og kommuner nogle opgaver.

Så vil jeg sige til hr. Poul Nødgaard, at det var måske gavnligt, at man en gang imellem læste nogle af de bilag, der cirkulerer i systemet, for man kan holde op imod de 385 mio. kr., at der er kommet en hel række forøgede udgifter inden for sundhedsområdet, og så vidt jeg erindrer, har jeg ikke inden for netop den sektor hørt at Fremskridtspartiet har været imod.

Jeg vil nok sige, at Fremskridtspartiet i visse situationer burde lade handling følge ord, for så kunne vi måske undgå mange af de diskussioner, vi har her i Folketinget, og måske også nå op på, at vi kunne diskutere amternes og kommunernes forhold set med saglige øjne. Det ville amter og kommuner ikke have nogen skade af i hvert tilfælde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 142:

Forslag til lov om ændring af lov om statstilskud til forbedringsarbejder m.v. i helårsboliger og lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven). (Udvidede tilskudsmuligheder).

Af boligministeren (Svend Erik Hovmand).
(Fremsat 2/12 92).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Else Marie Mortensen (S):

Lovforslag nr. L 142 er et af flere boligpolitiske forslag, der er en følge af finanslovaftalen for 1993. Der er nok ikke nogen i Folketinget, der er uenige om, at byggebranchen – hele byggesektoren – er et af de områder, der er hårdest ramt overhovedet med hensyn til lav aktivitet og med hensyn til en følgende stor arbejdsløshed.

For Socialdemokratiet er beskæftigelseseffekten ved nr. L 142 den vigtigste effekt. At vi så også får nogle bedre boliger, er helt i overensstemmelse med vores boligpolitik i øvrigt.

Det er den helt katastrofale mangel på beskæftigelse inden for hele byggebranchen, der har fået os til at beskæftige os intenst med hele området, og forlængelsen af den eksisterende tilskudsordning er kun et af de punkter, vi har fundet det meget vigtigt at fokusere på og forholde os til og agere på.

På den baggrund er vi naturligvis tilfredse med, at lovforslaget indgår i finanslovaftalen. Forlængelsen og tilførslen af øgede økonomiske ressourcer vil ifølge bemærkningerne til

[Else Marie Mortensen]

forslaget tilføre den hårdt betrængte byggebranche en håndsrækning i form af merbeskæftigelse på ca. 4.000 personer i 1993 og små 2.000 i 1994.

Muligheden for at få tilskud hæves fra 7.000 kr. til 10.000 kr. årligt, når forudsætningerne er opfyldt.

Vi er enige i bemærkningerne, der siger, at en betingelse for ordningens fortsatte succes er, at borgerne kender den, og at de har oplysninger om mulighederne, og på den baggrund bifalder vi også, at der er sat penge af til, skal vi kalde det markedsføring af ordningen.

Der er nogle få uafklarede punkter, som vi vil fordybe os i og beskæftige os lidt med i udvalgsarbejdet. Vi er usikre på, hvordan det vil gå med de kollektive ansøgninger for lejere. Det vil vi som nævnt beskæftige os med i udvalgsarbejdet. Vi er også usikre på, hvor vores indflydelse på ændringer i positivlisten kommer ind. Vi tager for givet, at vi får lejlighed til at drøfte det under udvalgsarbejdet.

Afslutningsvis vil jeg sige, at vi fra Socialdemokratiets side glæder os over de positive ting, der er sat i gang, og at de fortsættes og udvides som et af en lang række initiativer for at bedre byggesektorens aktuelle krise og forbedre vores boligmasse.

Pernille Sams (KF):

I Det Konservative Folkeparti er vi særdeles tilfredse med, at et af elementerne i finanslovsforliget blev nærværende lovforslag. Derfor giver vi det også vores fulde støtte.

Vi finder, at det på én gang tjener mange gode formål, først og fremmest at skabe mere beskæftigelse, fordi flere mennesker får råd til at få gjort noget ved deres bolig. Forslaget betyder også, at en større del vil blive udført som almindeligt moms- og skattepligtigt hvidt arbejde, hvilket i sig selv også er et vældig fornuftigt formål. Endelig viser rapporter entydigt, at vedligeholdelsen af de danske boliger er under al kritik, specielt privat udlejningsbyggeri og ejerboliger. Værdierne slides ned for øjeblikket – hver sektor af sine forskellige årsager – og også derfor er det et vældig fornuftigt forslag.

Den hidtidige tilskudsordning har været en succes. Den er blevet meget efterspurgt, og den har sat meget arbejde i gang. Håndværksrådet angiver f.eks., at den har betydet 4.000-5.000

nye arbejdspladser. Med det her forslag forbedrer vi den eksisterende ordning, så der fremover kan blive endnu mere effekt af den. Tilskuddet gøres årligt, således at man kan bruge det hvert år, hvis man har meget, der skal laves. Fritidsboligerne kommer også med, og maksimumstilskuddet stiger til 10.000 kr. om året. Det er gode og fornuftige forbedringer.

Vi er altså særdeles tilfredse, men derfor vil vi naturligvis ikke lægge skjul på, at vi havde sat næsen op efter omsider at få vedtaget en generel fradragsret for dokumenterede udgifter til håndværkerlønninger. Vi mener stadig, at en generel fradragsret ville være endnu bedre og skabe endnu flere arbejdspladser end nærværende forslag, og derfor vil vi også fortsat arbejde på at få flertal for at få det gennemført helst pr. den 1. januar 1994, som det også er formuleret i finanslovaftalen.

Bødil Thrane (V):

Byggebranchen er i krise. Det er en sætning, der ofte har været hørt i de senere år. Den sandhed er kun delvis rigtig, idet vi netop i de her år oplever en vækst, ja, nærmest en eksplosion på byggeeksportens område. Vi nærmer os nu snart de 40 mio. kr. Det er til udelte glæde for hele samfundet, både for det private erhvervsliv og for arbejdspladserne. Det er der ingen der er i tvivl om, og vi skal politisk gøre, hvad vi kan for, at denne opadgående kurve fortsætter.

Dér, hvor sandheden om krise og kriseliggende tilstande ligger for byggebranchen, er på hjemmemarkedet, og det er vi nødt til at gøre noget ved af mange årsager, men det er grundlæggende, at for at bibeholde den opadgående kurve på eksportmarkedet er vi nødt til at have et hjemmemarked, der hele tiden leverer muligheder for ny udvikling, ny forskning i sundhed, materialevalg osv. i boligsektoren.

Vi ved samtidig alt for godt, at for mange har ledige hænder i de her år, og det er selvfølgelig en stor ulykke for dem, der er ramt, men det er også på lang sigt katastrofalt for de håndværksuddannelser, som bl.a. er baggrund for vores konkurrenceevne. Den ligger i, at vi kan præstere en vare, hvor materialevalget, prisen og kvaliteten har de rette proportioner.

Jeg skal også lige nævne, at vores boligstandard herhjemme er ved at være for nedadgåen-

[Bodil Thrane]

de. De store byggeårge fra 1960'erne og 1970'erne betyder, at der nu trænges til forbedring og vedligeholdelse alle vegne.

Samtidig forlyder det, at det sorte arbejde i branchen er blevet alt for omfattende, og det er vi nødt til at gøre noget ved.

Derfor vil jeg meget gerne på Venstres vegne anbefale lovforslaget, der nu ligger foran os. Det er som bekendt en del af finanslovaftalen, og derfor skulle der ikke være de store problemer i hurtigt at få lovforslaget igennem udvalget, så det kan træde i kraft den 1. januar 1993 og dermed afløse den lov om tilskud på 7.000 kr., som slutter med udgangen af dette år.

Grundlæggende vil jeg sige, at vi i Venstre hellere havde set en fradragsordning, men da der ikke var det forventede flertal for den løsning lige nu, er vi fuldt ud tilfreds med denne tilskudsordning, der meget gerne skal – om man kan sige det sådan – slå mange fluer med ét smæk. Vi får det nødvendige underlag for eksporten, vi får flere arbejdspladser, vi sikrer også den høje uddannelsesstandard, og vi får lidt has på den sorte økonomi. Derfor er vi fuldt ud tilfreds med, at loven betyder 10.000 kr. årligt pr. bolig, også til fritidsboliger, at tilskuddet gives til arbejdslønnen, og at folk skal betale en hel del selv. Det sidste ser vi som en fordel, fordi den enkelte tilskudssøger på den måde vil prioritere mere hensigtsmæssigt.

Vi har fået enkelte henvendelser fra folk, der ønsker ændringer i lovforslaget, bl.a. forslag om at opløse positivlisten. Det vil vi meget gerne i Venstre være med til at se på under udvalgsarbejdet, og ellers vil jeg håbe på, at vi får en hurtig sagsbehandling.

Vi vil som sagt anbefale forslaget.

Pelle Voigt (SF):

SF var som bekendt imod vedtagelsen af denne ordning, da den blev gennemført her i Folketinget, ud fra den argumentation, at godt nok er der formentlig et pænt antal arbejdspladser i det her, men den måde, man yder støtten på, samtidig med at man holder den direkte støtte til f.eks. almennyttigt byggeri og andet støttet byggeri i ave, er uhensigtsmæssig, ikke mindst fordi den positivliste, som både vi og Det Radikale Venstre gjorde os til stærke talsmænd for i forbindelse med behandlingen af forslaget, aldrig er blevet af en sådan karakter, som vi ønskede den. Der er altså stadig

væk for vide rammer for, hvad man kan få tilskud til, og hvad man ikke kan få tilskud til. Hvis dette problem kunne have været løst, ville SF ikke have været utilbøjelig til at støtte en forhøjelse af det beløb, man kan opnå, for vi ser på den anden side, at der i en ordning af denne art i hvert fald består den fordel, at man slipper for en del bureaukrati og man får en omgående beskæftigelseseffekt.

Jeg vil imidlertid sige, at det, at man nu gør ordningen permanent, synes jeg er meget betænkeligt. For ved at gøre ordningen permanent og ikke midlertidig skaber man en situation, hvor den indkalkuleres i det almindelige boligmarked og dermed i endnu højere grad end den tidligere midlertidige ordning vil få karakter af, at folk søger tilskud til arbejder, som de alligevel ville have gennemført. Det, at ordningen gøres permanent, risikerer altså i betydelig grad at nedsætte beskæftigelseseffekten, og det finder vi betænkeligt.

Jeg vil også sige, at jeg både finder det betænkeligt og socialt urimeligt, at man nu udvider ordningen til også at omfatte sommerhuse. Det er ikke ved at udbedre sommerhuse for folk, der både har råd til helårsbolig og til ekstraboliger i deres fritid, at vi på en socialt afbalanceret måde og på den mest hensigtsmæssige måde sikrer beskæftigelsen inden for byggeriet i Danmark. Men vi ser frem til en diskussion i Boligudvalget om positivlistens fremtidige sammensætning og måde at fungere på, og vi agter også at undersøge, om man kan forbedre mulighederne for kollektive lejeansøgninger og for, at de almennyttige selskaber og andre, som har haft vanskeligere ved at udnytte denne ordning end private, også kan få en chance for at få del i midlerne.

Kirsten Jacobsen (FP):

Fremskridtspartiet har ingen som helst sympati for det her forslag. Det ville vi heller ikke have haft, selv om det havde været et fradragsforslag, og jeg vil gerne begrunde hvorfor.

Uanset hvordan man vender og drejer de her forslag om at give statstilskud til forbedringsarbejder, hænger det nu engang sådan sammen, at de vender den tunge ende nedad. Det er de rige boligejere, som i forvejen har råd til at sætte arbejder i gang, som kan få en ekstra check af det offentlige, og så kan de i øvrigt bruge den til lidt fornøjelser. Men den

[Kirsten Jacobsen]

fattige boligejer, som hænger på randen af en tvangsauktion, har ikke råd til at sætte arbejder i gang, knap nok til at betale sine stigende boligudgifter, bl.a. fordi regeringen og folketingsflertallet har sørget for, at den 19. alm. vurdering skal slå fuldt igennem for landets boligejere. Når man så har pålignet dem 4 mia. kr. ekstra i skat, kommer man halsende med nogle offentlige tilskud, som de rige så kan få del i.

Det kunne da godt være interessant, hvis man kunne få Venstres ordfører til at fortælle, hvordan det kan være, at Venstre lige pludselig hellere ville have en fradragsordning. Når man tænker på, hvad den tidligere Venstreskatteminister har sagt her i huset om fradragsordninger og muligheder for at kontrollere dem, virker dette omslag i Venstres politik ikke særlig velovervejet.

Det er da rigtigt, at der mangler moderniseringer, det er rigtigt, at der mangler forbedringer i den eksisterende boligmasse, men det er da underligt, at en liberal boligminister tror, at man løser den slags problemer ved at lave en sådan statstilskudspolitik, som der her er tale om. Dem løser man ved at frigøre boligmarkedet, ved at frigive lejen, så vil det komme fuldstændig og aldeles af sig selv, og så behøver det offentlige i øvrigt ikke at blande sig.

Det plejer både Venstre og Det Konservative Folkeparti – i hvert fald når de holder møde ude i landet – også at være enige i. Men nu deltager de i det store sammensurium om, at bare vi putter offentlige penge nok i de her beskæftigelsesforslag, kan vi i hvert fald gå ud og sige: Vi har gjort noget for de arbejdsløse.

Ved at føre en ordentlig økonomisk politik kunne man skaffe flere i arbejde, og jeg kan ikke se, at det er en samfundsopgave at opretholde en byggeindustri, hvis der i øvrigt ikke er basis for den. Jeg synes, Venstres ordfører er lidt flot i sine udtalelser, men det er sikkert det papir, der kommer øvre fra boligministeren. Jeg kan genkende entusiasmen for den dér byggeeksport.

Jeg vil anbefale Venstres ordfører at gå over og undersøge, hvem det er, der foretager den byggeeksport. Jeg vil anbefale Venstres ordfører at finde ud af, hvor mange Østpenge og hvor mange eksportkreditter – som er statstilskud – man går og brillerer med, finde ud af, hvor mange af de almenyttige boligselskaber

eller de almenyttige byfornyelsesselskaber der kreativt ekspederer sig ud i den metier, og hvor stor en andel de har af den her byggeeksport.

Jeg kan i hvert fald love boligministeren, at et af mine næste projekter skal være at finde ud af det. Når man læser dagspressen her i øjeblikket, så ser man det ene mere kreative selskab efter det andet fremkomme. Det er jo fint, teknikken virker: I Erhvervs- og Selskabsstyrelsen trykker man bare på nogle knapper, og så finder man ud af, hvad der gemmer sig bag disse kryptiske selskaber. Det er i mange tilfælde afarter enten af Kooperationen eller af almenyttige boligselskaber eller andre, som efter deres formålsparagraf og efter de svar, boligministeren har givet os hidtil, overhovedet ikke burde være i den branche. Men det må vi komme tilbage til.

Jeg kan fortælle boligministeren, at Fremskridtspartiet mente, det var rigtigt, hvis vi havde forhøjet standardfradraget. Hvis vi havde delt det offentlige tilskud, som vi havde råd til, ud til alle boligejerne og havde forhøjet det standardfradrag, der aldrig har været forhøjet, siden det blev indført i 1968, havde også de fattige fået en lille smule lettelse i deres boligudgifter.

Men Folketinget synes, at vi skal gøre de rige endnu rigere, og de fattige må så se at klare sig selv. Den opfattelse har Fremskridtspartiet ikke.

(Kort bemærkning).

Bodil Thrane (V):

Jeg tror ikke, fru Kirsten Jacobsen hørte min ordførertale, for jeg sagde, at vi hellere havde set en fradragsordning end en tilskudsordning. Men vi er ikke skruet sammen på den måde, at hvis vi ikke kan få lige det, vi ønsker os, så sætter vi os hen i et hjørne og siger, at vi ingenting vil have. Vi er glade for at kunne gå ind i denne tilskudsordning, når det ikke kunne være anderledes, for – som jeg også nævnte i min ordførertale – vi har behov for at få noget gang i vores hjemlige byggebranche, og vi har også behov for til stadighed at forbedre det grundlag, vi har for vores byggeeksport.

Den entusiasme, jeg gav udtryk for – den glæde over, at vi har så stor en byggeeksport – synes jeg bestemt også Fremskridtspartiet kan dele, for det er bevisligt, uden at jeg i øjeblik-

[Bodil Thrane]

ket har nogen tal, at der er mange hænder i gang, fordi vi har fået så stor en byggeeksport.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg kan garantere Venstres ordfører for, at hvis milliardernes antal blev stort nok, kunne vi få alle hænderne i gang, om det så var til byggeeksport eller til noget andet. Det afhænger kun af, hvilken bevillingsstørrelse man er villig til at vedtage her i Tinget. Så det synes jeg ærlig talt ikke er noget at prale af. Det, der havde været noget at prale af for et liberalt parti, var, hvis man fik hænderne i gang uden statstilskud ved at føre en ansvarlig økonomisk politik.

Det, der undrede mig – og jeg hørte ganske nøje, hvad Venstres ordfører sagde – var, at Venstre lige pludselig hellere ville have en fradragsordning. Så var det, jeg spurgte Venstres ordfører: Hvad er dog det, der er sket, siden Venstre lige pludselig gerne vil have en fradragsordning? Er det, fordi Venstre har skiftet skatteminister? For den tidligere skatteminister har utallige gange fra denne talerstol, når CD havde sine forslag om fradrag for vedligeholdelsesudgifter, tordnet imod det og fortalt Folketinget, at det var uansvarligt, for det ville være umuligt at kontrollere, og det ville skabe kaos i skatteadministrationen.

Så må Venstres ordfører undskyldte, men så bliver man da overrasket, når man lige pludselig fra Venstre får at vide, at alt det, der ville skabe kaos før, alt det, der var uansvarligt, vil Venstre lige pludselig hellere have end noget, man dog i det mindste kan forholde sig til, selv om man er uenig i det.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Når jeg tager ordet her midt i debatten, er det selvfølgelig inspireret af diskussionerne om fradrag. Jeg hørte også i den konservative ordførers tale, at man meget hellere ville have fradrag, men nu måtte man altså lade sig trække til truget og tage denne tilskudsordning.

Så skal jeg minde om, at vi for det første, som også fru Kirsten Jacobsen sagde det, har haft talrige debatter her i salen, hvor vi senest – på ny på foranledning af CD – har drøftet et forslag, nr. L 42, som vi under debatten kom så

langt i forhold til, at vi blev enige om, at vi skulle se på det, der måtte give den største beskæftigelsesvirkning. Det har vi så i finanslovaftalen besluttet os til at vi ville gå mere i dybden med i januar måned for at se, om der er andre måder, man fra 1994 kan anvende de penge på, så man får endnu mere beskæftigelse ud af midlerne.

Derfor må mit spørgsmål til dels fru Pernille Sams, dels fru Bodil Thrane være: Hvad er det, der gør, at man allerede nu mener, at man må foretrække en fradragsordning? Er det ikke bare, fordi det måske lyder lidt mere populært, og fordi man i de to partier har en eller anden idé om, at hvis man laver noget til et skattefradrag, så koster det ikke noget, modsat at tilskud er sådan nogle modbydelige statslige subsidier, som man ikke kan lide? Hvad er ellers vurderingen, der gør, at man foretrækker skattefradrag frem for tilskud? Når man nu fra de to ordføreres side har blandet den diskussion ind i denne sag, som der på nær Fremskridtspartiet er udbredt enighed om, så synes jeg, at vi har krav på et svar.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg vil også gerne melde mig i rækken af ordførere, der er noget mystificeret over denne debat. Det er faktisk en lov om en permanent tilskudsordning, vi er i gang med at drøfte; ikke desto mindre skal man altså høre flere, der står og snakker om, at vi skal have en fradragsordning. Er det da meningen, at vi skal have begge dele, eller hvad har man forestillet sig? Er der fuldstændig åbent for sluserne i statskassen, eller er det bare sådan almindelige tilfældige bemærkninger, man skal høre fra ordførerne? Jeg synes, det ville være rart at få en afklaring af spørgsmålet, om det faktisk er sådan, at regeringsordførerne allerede nu forestiller sig, at det alligevel ikke skal være en permanent lovgivning.

Så vil jeg gerne dertil føje en bemærkning til fru Kirsten Jacobsen, som holdt et meget socialt indigneret indlæg. Det har jeg stor respekt for, men jeg lyttede også til, hvad fru Kirsten Jacobsens forslag til løsning var. Det var at øge standardfradraget for parcelhusejere. Vil det sige, at det er Fremskridtspartiets opfattelse, at de socialt dårligt stillede i dette land befinder sig blandt parcelhusejerne, og resten kan vi

[Jørgen Estrup]

godt glemme? Hvad med lejerne, fru Kirsten Jacobsen? Det er dog det, der er det virkelig interessante ved det forslag til tilskudsordning, vi har fået her: Her får lejerne også gavn af det. Hvis man havde en ren fradragsordning af det ene eller det anden tilsnit, ville det derimod kun være ejerne, der kunne glæde sig over det.

(Kort bemærkning).

Bodil Thrane (V):

Jeg vil gerne begynde med at svare fru Kirsten Jacobsen. Der blev spurgt, om byggeeksporten kunne leve af tilskud og den slags ting, og jeg vil godt sige, at vores byggeeksport og hele branchen bestemt ikke har været sat på det internationale marked på grund af tilskud. Det er jo tilskud, vi nu efterfølgende har set os nødsaget til at bruge som et redskab for at få gang i den alt for store hjemlige arbejdsløshed.

Når jeg i min ordførertale lod en bemærkning falde om, at vi gerne havde set en fradragsordning, så er det jo en gammel kæphest hos Venstre; der er ikke noget nyt under solen her. Vi foretrækker et fradrag for et tilskud, og det er da heller ingen hemmelighed, at langt hen ad vejen under finanslovforhandlingerne var muligheden for en fradragsordning også på banen; derfor synes jeg ikke, det er spor mærkeligt, at det blev nævnt her fra talerstolen.

Derfor vil jeg også til slut sige til fru Kirsten Jacobsen, at i alle de år, hvor det fra Venstres side er sagt, at man hellere så et tilskud end et fradrag, har det selvfølgelig hængt sammen med nogle andre finansielle og skattemæssige forhold, som ikke er særligt aktuelle i dagens debat.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Må jeg minde fru Bodil Thrane om, at hvis man ser på udviklingen af den danske byggeeksport, ser på, hvornår den ekspanderede, ser på, hvordan den har udviklet sig, tegner en kurve af årstal, måneder og lande, hvortil den foretages, og ovenover laver et billede af, hvordan de offentlige midler er bevilget fra dette Ting, hvad enten det er til Øststøtte, eksportkreditter m.v., så vil man finde, at de to billeder kommer til at dække over hinanden. Sådan hænger det sammen. Der er en meget lille del af byggeeksporten, som foretages for private

midler. Det har den altid gjort. Men den store ekspansion, som man går og praler med, kan man kun prale med, fordi man har bundet skatteyderpenge bag i den, og fordi man med Berlinmurens fald og åbningen af Østeuropa har fået mulighed for at komme derover.

Og så til hr. Estrup: Fremskridtspartiet har den opfattelse, at når det gælder disse tilskud eller fradrag, så vil vi i og for sig gerne være fri for begge dele. Vi mener, det er rimeligt, at den indvendige vedligeholdelse, der skal være af en bolig, skal betales af den, der bebor den. Lejerne har ofte en konto til indvendig vedligeholdelse. Modsat når det drejer sig om den udvendige vedligeholdelse. Dér betaler udlejerne til hensættelser til udvendig vedligeholdelse, og for boligejerne har man lavet et system med et standardfradrag, og det lavede man præcis, fordi de regler om fradrag, man havde, ikke var til at kontrollere. Så der er god ræson i det.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Det er hr. Jørgen Estrups bemærkninger, der kalder mig herop, idet jeg synes, det nu er blevet nødvendigt at sige, at det er en permanent ordning, heldigvis, og det er vi smadder glade for at det er. Jeg ved ikke, hvorfor hr. Jørgen Estrup pludselig forestiller sig, at vi forestiller os en tilskuds- og en fradragsordning på én gang – to permanente ordninger kørende sideløbende. Det er helt volapyk, og det ved hr. Jørgen Estrup også godt.

Vi følger nøje op på det, der står i finanslovaftalen, nemlig at det skal undersøges, om det her ikke kan laves til en fradragsordning pr. 1. januar 1994. Det var det, jeg sagde i min tale, og det er det, der står i finanslovaftalen. Vi skal nu indlede nogle forhandlinger om dette i løbet af januar og se, om det kan lade sig gøre.

Vi har jo aldrig lagt skjul på, at vi hellere havde set det som fradragsordning. Det sagde jeg også, og det har jeg sagt mange gange før, og det skal vi ikke gå dybt ind i, for det er ikke det, der er tale om her. Det her er en tilskudsordning, som vi er glade for, og som er permanent, og som måske – det vil januars drøftelser vise – skal afløses af en permanent fradragsordning. Men det er selvfølgelig enten-eller.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Med forhandlinger in mente om enten-eller og både-og i disse dage er jeg da glad for at høre en regeringspartipolitiker advokere for synspunktet enten-eller; det ville have været behjælpeligt for en halv time siden. Ja, det er uden for salen, det foregår. Det kommer herind bagefter.

I øvrigt skal jeg kvittere for de to svar, der kom fra de to regeringspartiordførere. Svaret fra fru Pernille Sams indeholdt ikke noget egentligt svar, blot det, at man hellere vil have en fradragsordning; men ikke noget om, hvad det er, der gør, at man hellere vil have en fradragsordning. Jeg synes, det er helt rimeligt at henvise til, at man gerne vil undersøge, om en fradragsordning er bedre eller dårligere end en tilskudsordning, men når man på forhånd siger, at man hellere vil have en fradragsordning, så må det bygge på en eller anden fornemmelse, og det var sådan set den, jeg efterlyste.

Til gengæld skal jeg rose fru Bodil Thrane for et usædvanlig åbent og ærligt svar, nemlig at det for Venstres vedkommende drejer sig om en kæphest. Her var heller ikke nogen begrundelse for, hvad der er den saglige baggrund, og det har nok at gøre med, at det er meget vanskeligt at finde en saglig baggrund. Det er lettere at finde en populær baggrund, men det er meget vanskeligt at finde en saglig.

Derfor er jeg meget glad for, at vi er en større kreds af partier, der har aftalt, at vi til januar får gennemlyst de forskellige argumenter, der kan tale for den ene og den anden ordning, så vi kan få afgjort, om der er tale om en kæphest. Hvis der er tale om en kæphest, så får vi den aflivet, og hvis der viser sig at være tale om en saglig fordel ved en fradragsordning, så kan vi ride videre i fællig.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg skal også kvittere for svaret fra fru Bodil Thrane, som jeg er helt tilfreds med.

Dernæst vil jeg sige til fru Pernille Sams, at jeg tror, den formulering, som fru Pernille Sams brugte, hvor man siger: Nu har vi fået en permanent tilskudsordning, og den er vi meget glade for, men i øvrigt ville vi meget hellere have en permanent fradragsordning, og den vil vi nu arbejde for, det er en god illustration af,

hvor vanskeligt det kan være uden for Folketinget at forstå, hvad det egentlig er, vi laver herinde.

Derfor synes jeg, man skulle holde sig til, at vi nu har én ordning og kun én ordning, og det er den, vi skal have til at fungere. Hvis det, fru Pernille Sams sagde – og som jeg følte en vis bekræftelse af i det, jeg hørte fra fru Pia Gjellerup – var, at man også gerne ville have en studiekreds, så har jeg ikke noget at indvende imod det. Studiekredse plejer som regel ikke at rykke så frygtelig meget. Men jeg synes ikke, vi skal forvirre begreberne. Jeg tror, det var det, der var ved at ske.

(Kort bemærkning).

Bodil Thrane (V):

Jeg skal nøjes med at sige til fru Pia Gjellerup, at min politiske kæphest vist ikke er større end Socialdemokratiets, når man holder fast i en tilskudsordning.

Vi er glade for den tilskudsordning, det vil jeg gerne understrege, for som jeg sagde til fru Kirsten Jacobsen for lidt siden: Hvis ikke vi kunne få det, vi gerne ville have, så var vi helt tilfreds med, at det nu er blevet sådan, som det er. Vi tror også på, at det sætter mange ting i gang, men det har ikke noget med sagligheden at gøre, om det skal være tilskud eller fradrag. Det mener jeg helt bestemt er ren politik.

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Når nu forligspartierne alligevel er oppe at rive i hinandens hoveder i form af korte bemærkninger, føler jeg mig fristet til at bede hr. Jørgen Estrup, som jo nu er forligspartner, om at forklare mig nogle ting.

For det første: Hvad er det, der er sket på positivlisteområdet, som gør, at den ordning, som hr. Jørgen Estrup for kort tid siden var modstander af, nu pludselig er så acceptabel, at den oven i købet kan udvides?

For det andet: Hvad er det ved denne ordnings udvidelse til at omfatte sommerhuse, som gør, at hr. Jørgen Estrup finder det rigtigt at støtte den?

Og for det tredje: Mener hr. Jørgen Estrup, det er klogt, at denne ordning gøres permanent? Var det ikke netop et argument, da Folketinget i sin tid indførte ordningen, at en mid-

[Pelle Voigt]

lertid ordning kunne sætte gang i beskæftigelsen, men at man efterhånden blot ville regne disse penge ind i sine almindelige boligkalkulationer, og at ekstrabeskæftigelseeffekten altså ville forsvinde, hvis ordningen blev gjort permanent?

Det er de tre ting, jeg har påtalt ved forslaget, og da jeg jo ikke har været involveret i de nærmere forligsdrøftelser, kunne jeg godt tænke mig at få en forklaring på, hvad det er, der har fået Det Radikale Venstre til at foretage denne temmelig imponerende saltomortaleagtige kovending.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Der har foreløbig været 11 korte bemærkninger i træk efter én ordfører. Det er bare sagt, inden jeg giver fru Pia Gjellerup ordet for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Jeg skal beklage over for formanden, at man fra et par ordføreres side har valgt at inddrage et led i debatten, som nødvendigvis kommer til at forlænge den, selv om vi har diskuteret det mange gange.

Det er fru Bodil Thrane, der kalder mig herop igen ved at sige, at Venstres kæphest næppe er større end Socialdemokratiets. Efter fru Bodil Thranes opfattelse rider vi tilsyneladende den kæphest gerne at ville have tilskud. Så skal jeg helt overraskende for fru Bodil Thrane sige – det burde ikke være overraskende, det må jeg hellere sige, for vi har gentaget det mange gange, men det er åbenbart overraskende alligevel – at vi i hvert fald har kunnet anføre saglige grunde for at lave en tilskudsordning i stedet for at lave en fradragsordning. Jeg kan se, at fru Bodil Thrane nikker, og det vil sige, at det altså er erkendt, at der er saglige grunde for at indføre en tilskudsordning i stedet for en fradragsordning. Det omvendte har vi aldrig været præsenteret for.

Jeg kan nævne et par argumenter – og der bliver flere og flere, jo længere jeg tænker efter – for at lave en tilskudsordning i stedet for en fradragsordning. Det ene er, at vi faktisk har prøvet fradragsordningen, og vi har afskaffet den igen, fordi den var ualmindelig vanskelig at have med at gøre. Det er det argument, som i øvrigt også fru Bodil Thranes partifælle den

tidligere skatteminister – og tidligere endnu i hvert fald også regeringspartifæller, om ikke partifæller – har brugt her i folketingsalen, nemlig at det ville være uendelig vanskeligt at administrere i skattesystemet; men det har man selvfølgelig heller ikke så meget respekt for.

Derudover er der det argument for, at tilskudsordningen er bedre end fradragsordningen, at tilskuddene faktisk kommer, når regningen skal betales. Det gør de ikke, når det er en fradragsordning. Så bliver de i bedste fald fordelt over 12 måneder.

Jeg skal ikke afvise, at der kan være saglige begrundelser for, at man vil foretrække en fradragsordning, men vi har aldrig været præsenteret for dem. Derfor håber jeg, at vi til januar enten kan få aflivet denne diskussion, eller også kommer til en konklusion, som ændrer tilskudsordningen til en fradragsordning.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg kan da udmærket forstå hr. Pelle Voigts utæmmelige nysgerrighed efter at kende Det Radikale Venstres holdning til dette forslag og begrundelserne for, at vi kan gå ind for det, og jeg kan kun beklage, at hr. Pelle Voigt ikke selv var i stand til at få begrundelserne allerede ved forhandlingsbordet. Det ville selvfølgelig have glædet os alle sammen. Men sådan skulle det ikke være; det sørgede hr. Pelle Voigt og hans parti selv for.

Men af hensyn til den ordførertale, jeg skal holde om lidt, og af hensyn til formanden må jeg måske bede hr. Pelle Voigt om at væbne sig med en antydning af tålmodighed. Det er jo noget, vi alle sammen er nødt til en gang imellem her i juletiden.

(Kort bemærkning).

Bodil Thrane (V):

Jeg skal gøre det meget kort.

Jeg synes, der er masser af saglighed i at foretrække et fradrag. Jeg blev faktisk provokeret til at komme herop, men jeg synes, det er meget vigtigt at understrege, at vores filosofi er, at staten ikke skal blande sig ret meget. Derfor mener vi, at den enkelte igennem et fradrag i sin egen økonomi bedre vil være i stand til at forvalte de ting, som man måtte sætte i

[Bodil Thrane]

værk. Ved et tilskud har man en anden holdning til den vej, man fra statens side styrer mod, og det synes vi giver meget større udgifter end et eventuelt fradrag. Det synes jeg der er masser af saglighed i.

Og så skal jeg i øvrigt ikke forlænge debatten yderligere.

Lis Noer Holmberg (CD):

Jeg har fulgt debatten med største interesse, men da jeg ikke er ordfører på området og hr. Svend Aage Jensen ikke er til stede i dag, har jeg lovet at fremkomme med følgende på CD's vegne:

For 19 år siden – nitten år siden – lancerede CD for første gang ideen om fradrag for reparation og vedligeholdelse. I år troede vi helt sikkert, at tiden var kommet til at få fradragsordningen gennemført, efter at flere og flere hen ad vejen havde vist en positiv holdning over for vores forslag. Men i de afsluttende finanslovforhandlinger var der altså nogle, der alligevel ikke ville være med til at gennemføre CD's fradragsordning, og det er vi kede af. Men vi må tage det til efterretning, og vi ser så frem til, at forligspartierne minus De Radikale – for de vil formentlig ikke være med – skal samles i januar for at drøfte fradragsordningen med virkning fra 1994.

Finanslovforliget indeholdt dog det positive, at den gamle tilskudsordning videreføres i forbedret stand. CD er naturligvis glad for, at tilskuddet forhøjes og tilsagnsrammen øges, og man siger jo, at kan man ikke få den, man elsker, så må man elske den, man får. Men vi vil altså stadig væk arbejde for vores forslag.

Vi er også tilfredse med, at fritidshusene medtages i ordningen. Det er alt sammen godt for beskæftigelsen, som andre ordførere allerede har været inde på; det vil mindske det sorte arbejde, og vedligeholdelsesstandarden vil stige. Men effekterne havde været større ved et fradrag, det er vores helt klare overbevisning. En fradragsordning er langt mere gennemskuelig og ikke så bureaukratisk som en tilskudsordning.

CD kan ikke godtage ideologiske argumenter for ikke at vælge fradragsordningen. Man har jo så allerede diskuteret ideologien, og jeg vil ikke gå ind i en yderligere diskussion om de ideologiske argumenter; de hører slet ikke hjemme i en tid med over 300.000 arbejdsløse,

og hvor næsten et hvilket som helst forslag, der kan skabe arbejdspladser, må vurderes på pragmatisk vis.

CD stemmer selvfølgelig for dette forslag. En tilskudsordning er så klart bedre end ingenting. Men samtidig vil jeg gerne gentage, at vi med stor interesse ser hen til januar måned, hvor det gerne skulle ende med, at fradragsordningen bliver gennemført fra 1994.

Jørgen Estrup (RV):

Beskæftigelsehensynet har jo spillet en overordnet rolle i finanslovforhandlingerne, og det er også et af de helt afgørende argumenter for, at Det Radikale Venstre kan støtte dette lovforslag. Men som det er fremgået af debatten tidligere her i salen, er der unægtelig mange andre interesser inde i billedet rent bortset fra beskæftigelsesvirkningen.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at det fra radikal side også har været et vægtigt argument, at vi ved at lægge vores stemmer bag denne ordning kunne være med til at sikre, at det blev en tilskudsordning og ikke en fradragsordning, man fik igennem. Jeg synes, det er vigtigt at understrege, at hvis man ønsker en ligestilling på boligmarkedet mellem ejere og lejere og man i det hele taget vil overveje at give subsidier til forbedring, vedligeholdelse m.v., så er det kun en tilskudsordning, der kan sikre en sådan ligestilling. Det kan en fradragsordning ikke. Derfor har vi været meget interesseret i at sikre, at det nu blev en tilskudsordning, man landede på.

Men jeg vil ikke lægge skjul på, at dette ikke er præcis den tilskudsordning, vi gerne havde set – og det er også et svar til hr. Pelle Voigt. Der er ting i dette, som vi gerne havde ændret. Vi havde gerne set en tilskudsordning, hvor man i højere grad havde målrettet indsatsen mod områder inden for energi, miljø og særlige installationsmangler i boligerne. Det synes vi havde været en flottere ordning, en ordning med større fremtidssikring i. Det kunne vi ikke komme igennem med, og derfor har vi måttet renoncere og sige, at dette åbenbart er, hvad der kan samles en bred kreds af partier bag – givet, at det skal være en tilskudsordning.

Hvad angår den positivliste, som skal styre selve ordningen, så er der jo endnu noget at forhandle på det punkt. Den er ikke lagt fast. Vi har fra radikal side sagt, at vi godt kan se

[Jørgen Estrup]

punkter, hvor vi ikke har noget at indvende imod, at positivlisten bliver udvidet i forhold til det eksisterende. Det gælder først og fremmest sådan noget som tagreparationer, som der kan være god fornuft i at tage med ind på positivlisten. Men der er ingen tvivl om, at positivlisten ikke skal udvandes til en generel tilladelse til hvad som helst. Det er ikke i vores interesse, og det er heller ikke det, der indgår i den aftale, der nu er indgået.

Afslutningsvis synes jeg, der er grund til at pege på, at vi med denne ordning får lagt fast, både at der skal gøres noget for beskæftigelsen på boligområdet, og at der skal skaffes de nødvendige arbejdspladser og sikres en bedre vedligeholdelsesstandard. Men det er samtidig sådan, at ikke hvad som helst bliver tilladt.

Jeg tror, at man ved at få en permanent lovgivning – det kan man selvfølgelig sætte spørgsmålstegn ved – får en højere grad af mulighed for at planlægge på dette område, og det synes jeg egentlig ikke er nogen dårlig ting. Jeg tror ikke, at en tilskudslovgivning, der bliver ophævet det ene øjeblik og sat i gang igen det næste øjeblik, er en god ting for boligmarkedet. Jeg tror i og for sig, der er megen fornuft i, at man kan planlægge dette over en længere årrække.

Og lad mig så blot til sidst sige til fru Lis Noer Holmberg, at det er rigtigt, når CD har forudsat, at vi ikke ønsker at være med i studiekredsen om fradragsordningen. Vi mener sådan set ikke, det giver mening, når man har lagt sig fast på en tilskudsordning.

Boligministeren (Svend Erik Hovmand):

Må jeg allerførst sige tak for en overvejende meget positiv modtagelse af lovforslaget. Jeg er glad for den tilslutning, forslaget har fået, og jeg håber, at vi meget hurtigt kan få sagen behandlet i udvalget.

Der er jo stillet en række spørgsmål, og dem vil vi selvfølgelig se på under udvalgsbehandlingen.

Så har der været en diskussion, som jeg ikke skal gå dybere ind i, et spørgsmål om fradrag kontra tilskud. Alle ved jo, at det har været og fortsat er et ønske at få en fradragsordning frem for en tilskudsordning. Det var det også, da vi fik den nuværende tilskudsordning indført, og jeg glæder mig over, at Socialdemokratiet ligesom en række andre partier er parat til at drøfte det spørgsmål til januar.

Nej, det, jeg hellere vil beskæftige mig med, er SF's modstand. Den forstår jeg simpelt hen ikke. Det er klart, at man kan diskutere fradrag og tilskud, og man kan diskutere positivliste osv., og det gjorde vi også i juni 1991, da vi fik den nuværende ordning. Men det, man ikke kan diskutere, er, at det, der blev gennemført i juni 1991, var det eneste, der kunne samle flertal her i Folketinget – ligesom det, der gennemføres nu, er det, der kan samle et flertal. Og det, man heller ikke kan diskutere, er, at den ordning, der blev indført i juni måned 1991, faktisk havde en ganske kraftig effekt, en effekt, som svarede ganske nøje til, hvad man forventede den skulle have.

Jeg vil gerne sige til SF's ordfører, hr. Pelle Voigt, at det er dog interessant at konstatere, at Socialistisk Folkeparti, som ellers taler meget om behovet for beskæftigelsesaktiviteter, her siger nej til måske den største ordning, der er indført i nyere tid, den ordning, som har givet anledning til mindst kritik, og som har sat tomme hænder i arbejde med rigtigt arbejde, fornuftigt arbejde – uden større valutaforbrug i øvrigt. Den ordning siger SF nej til. Det forstår jeg simpelt hen ikke.

Masser af de ledige bygningshåndværkere, som vi her taler om, går rundt i områder, hvor husene trænger til vedligeholdelse, forbedring. Her har vi så en ordning, som virker helt efter hensigten, hvor tallene viser os, at det går til fornuftige formål, og hvor beskæftigelseseffekten efter branchens egen opfattelse er lige præcis, hvad vi havde forventet. Alligevel siger SF nej. Det forstår jeg ikke.

Jeg skal derudover ikke gøre ret mange bemærkninger i øvrigt. Det er klart, at man kunne sige mange ting om ideologi og holdninger, og jeg tror ikke, der er grund til at lægge skjul på de holdninger, som jeg og mit parti og regeringen har haft i disse forhandlinger og også i spørgsmålet om et frit boligmarked. Hele denne diskussion behøver vi i og for sig ikke gøre voldsomt meget ud af.

Det, der er afgørende, er: Har vi viljen til at bøje af imod hinanden af hensyn til de boliger, der er så forsømte, som tilfældet er, til den boligstandard, som vi alle ønsker forbedret, af hensyn til den beskæftigelsessituation, som vi befinder os i?

Vi ved, der er et behov for det. Vi ved, der er masser af ledige, og vi ved, at ordningen virker.

[Boligministeren]

Samtidig gør vi her en indsats mod det sorte arbejde, og det tror jeg også alle parter må være interesseret i.

Endelig gør vi som noget nyt en indsats på fritidshusområdet, sommerhusområdet. Jeg tror, det var hr. Pelle Voigt, der mente, at det var noget asocialt noget. Ja, den misundelsesbetragtning kan man selvfølgelig altid anlægge. Klart nok. Men jeg tror ikke, hr. Pelle Voigt finder det asocialt, at mennesker, der bor i en baggårdslejlighed i København på halvandet værelse og har haft et sommerhus igennem hele deres liv, som de holder fantastisk meget af, i den situation får en mulighed for at få et tilskud ligesom andre boligejere. Det tror jeg ikke at hr. Pelle Voigt finder asocialt, og hvis man tager en koldblodig vurdering af, hvad sommerhuse i virkeligheden betyder for valutaindtjeningen og turismen her i landet, tror jeg heller ikke, at man vil finde, at det er en dårlig investering. Det er faktisk en ganske god investering at gøre feriesæsonen længere og sikre, at mange af vore sommerhuse i højere grad vil kunne anvendes til den valutaskabende aktivitet, som vores turisme også er.

Alt i alt endnu en gang tak for en positiv modtagelse; jeg glæder mig til en hurtig udvalgsbehandling.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg havde faktisk tænkt mig at lade sommerhusene ligge, men boligministerens tale var dog for provokerende. Er det virkelig boligministerens opfattelse, at vi skal yde statstilskud til, at nogle sommerhusejere skal have en øget indtjening på at leje deres huse ud til turister? Det er en lidt underlig nationaløkonomisk betragtning fra en liberal minister at henvise til, at de stakkels mennesker i baggårdene i København skal have penge – statspenge! – til at vedligeholde deres sommerhuse.

De mennesker, der bor i de dér baggårdslejligheder, er enten enlige mødre eller pensionister, og dem har regeringen lige i går frataget en reguleringsforhøjelse på tilsammen 260 mio. kr. Jeg synes, at det bliver morsomt, rent tragikomisk, når man begynder at sammenstille de forskellige dele, denne finanslov er sammensat af, og ser, hvad det i grunden går ud på. Jeg synes, at hykleriet skal høre op nu!

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Jeg har svært ved at forstå ministerens forbløffelse over SF's holdning til dette forslag, for det er den holdning, vi har haft, fra ordningen i sin tid blev lagt frem. Jeg vil endda sige, at vi er blevet noget venligere over for ordningen, idet vi har sagt, at hvis man kunne sikre, at pengene i et eller andet større omfang gik til noget fornuftigt, til noget energibesparende, til udskiftning af forældede installationer osv., var vi da til at snakke med om en tilskudsordning, men det, der sker her, synes jeg er bekymrende, fordi man ved at gøre ordningen permanent – og det synes jeg ikke rigtigt at ministeren har kommenteret – helt ophæver den effekt, der ligger i, at der kunne sættes nogle ekstra aktiviteter i gang, og man skaber den situation på boligmarkedet, at man simpelt hen kan få tilskud til dette for fremtiden. Jeg vil gerne spørge, hvor meget ekstra aktivitet ministeren forudsætter, at der kommer i gang på grund af sådan et system?

Ministerens tale om de fattige folk i baggårdene i København, hvis eneste glæde er deres sommerhus, synes jeg egentlig ikke påkalder sig særlig mange kommentarer. Jeg synes, at vi med ministerens velvillige bistand i Folketingets Boligudvalg skal få undersøgt, hvor mange af disse enlige mødre og bistandsklienter fra baggårdene i København, der ejer sommerhuse, og som kan rejse et så stort beløb at sætte dem i stand for, at de overhovedet kan komme i betragtning i forbindelse med denne ordning. Ministeren kan i hvert fald forvente et sådant spørgsmål fra mig, og jeg tror, at et ærligt svar på spørgsmålet vil sætte ministeren i et overordentlig pinligt lys.

Boligministeren (Svend Erik Hovmand):

Jeg skal ikke gå dybere ind i det, den tidligere taler netop sagde. Jeg ville blot pege på det som et enkelt lille synspunkt, som jeg gik ud fra kunne tale til hr. Pelle Voigt, men selvfølgelig er det absolut ikke et bærende synspunkt i denne debat. Til gengæld husker jeg hr. Pelle Voigts bemærkninger, da ordningen blev indført, hvor hr. Pelle Voigt ligesom fru Kirsten Jacobsen fra den anden side af den politiske skala sagde: Vi vil ikke have sådan en ordning. Vi mener, at den er forkert af mange forskellige grunde, bl.a. bureaukratiske.

[Boligministeren]

Nu har vi haft ordningen kørende, og vi har gjort vores erfaringer. Netop på grund af bemærkningerne om bureaukrati, hvor nogle sagde, at ordningen slet ikke ville blive udnyttet, fordi den var så bureaukratisk, og man skulle gå til kommunen, og jeg ved ikke hvad, gjorde jeg mig faktisk en meget stor anstrengelse for at tilrettelægge en administrativ let ordning, og jeg tror, man må medgive mig, at trods enkelte mindre vanskeligheder især i starten har klagerne været meget få og små. Det var bl.a. på den baggrund, at jeg troede, at hr. Pelle Voigt fra SF havde en helt anden indstilling i dag, hvor han kunne se, at ordningen faktisk har fungeret, har givet de arbejdspladser og sat det arbejde i gang, som man havde forventet, også på områder, hvor hr. Pelle Voigt normalt ellers er tilhænger af det. Men der var altså ikke nogen mulighed for at bevæge SF i denne sag, og det beklager jeg selvfølgelig. Jeg beklager også, at Fremskridtspartiet fortsat indtager en afvisende holdning, men det er der ikke noget at gøre ved. Til gengæld håber jeg, at vi af hensyn til boligstandarden og de alt for mange arbejdsløse her i landet hurtigt får denne ordning iværksat med en forhåbentlig endnu større effekt end den, vi allerede kender som meget positiv.

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Jeg tror, at SF fra begyndelsen, vi drøftede denne ordning, har gjort det klart, at vi ville foretrække, at man anvendte de midler, som bevilges Boligministeriet til dette område, til en mere målrettet indsats, til noget, der skabte mere beskæftigelse og i højere grad tilgodeså nogle ting, som vi syntes var fornuftige, såsom de projekter, vi tidligere har talt om – energibesparende projekter, udskiftning af installationer og sådan noget – frem for den helt brede fægtning, der lå i forslaget.

Men jeg mener da, at jeg i mine indlæg har sagt, at selv de principielt betænkelige ting ved denne måde at yde tilskud på vil SF for så vidt gerne overveje, hvis vi i det mindste kunne få sikret, at vi fik strammet op, sådan at de projekter, der gennemførtes for disse penge, var virkelig fornuftige. I stedet forøger man altså de midler, man afsætter, samtidig med at man efter min opfattelse forringer ordningen. Så jeg forstår ikke ministerens forbløffelse over, at vi ikke synes, det er nogen god idé.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 145:

Forslag til lov om ændring af lov om midlertidig regulering af boligforholdene. (Forhøjelse af bindingsbeløb, vedligeholdelsesplan og nedsættelse af renten på lån fra Grundejernes Investeringsfond).

Af boligministeren (Svend Erik Hovmand). (Fremsat 3/12 92).

Lovforslaget sættes til forhandling.

*Forhandling***Pia Gjellerup (S):**

Dette forslag opererer med en forøgelse af de bindingspligtige midler til vedligeholdelse af lejligheder i de regulerede kommuner. Jeg skal sige, at vi har et hængeparti i forhold til den aftalte finanslovtekst med hensyn til, hvad der skal ske i de uregulerede kommuner, idet alle beløbene i princippet skal forøges. Vi er blevet enige om, at af hensyn til varslingsreglerne er det mest hensigtsmæssigt, at den første etape, nemlig de første 6,25 kr., skal pålægges pr. 1. maj i det kommende år, og den næste portion, så vi i alt når op på 12,50 kr. i samlet stigning, skal finde sted den 1. januar 1994. Beløbene bindes i Grundejernes Investeringsfond og bliver behandlet på lignende vis som de beløb, der i dag bindes, nemlig 15 kr. pr. m².

Der er derudover nævnt et meget spændende forslag om, at man kan sikre sig yderligere midler hensat på de nævnte konti. Betingelsen herfor er imidlertid, at der mellem ejere og lejere aftales en såkaldt vedligeholdelsesplan